

VZGOJNI NAČRT

OSNOVNE ŠOLE PRESKA MEDVODE

»Z roko v roki v naši šoli«

NORMATIVNI DOKUMENTI

Vzgojni načrt je oblikovan na podlagi ZOFVI-ja (cilji vzgoje in izobraževanja), Zakona o osnovni šoli (cilji OŠ), Pravilnika o vzgojnih opominih v OŠ (UL, RS št. 76/2008, 102/07), Beli knjigi o vzgoji in izobraževanju v RS (MŠŠ, 1995), Izhodiščih kurikularne prenove (NKS, 1997), Konvenciji o otrokovih pravicah.

Vzgojni načrt OŠ Preska temelji na samostojnih dokumentih šole: Hišni red OŠ Preska, Pravila šolskega reda OŠ Preska, LDN OŠ Preska.

1. UVOD	3
2. TEMELJNE VREDNOTE	3
3. VZGOJNA NAČELA.....	4
4. VZGOJNE DEJAVNOSTI.....	4
a. Proaktivne / preventivne dejavnosti	5
b. Svetovanje in usmerjanje.....	6
c. Restitucija	6
d. Vzgojni postopki in ukrepi	7
e. Vzgojni opomini	7
5. POHVALE, NAGRADE.....	8
6. ZAKLJUČEK.....	8

1. UVOD

V času, ko šola vedno bolj postaja bivanjski prostor otroka in mladostnika, kjer biva čedalje daljši čas in pridobiva formalno in neformalno izobrazbo, je vzgoja izjemno pomembna, saj pripravi učenke in učence na kakovostno bivanje in sobivanje z drugimi in naravnim okoljem. Vzgoja je kapital naše prihodnosti, saj bodo današnje učenke in učenci tisti, ki bodo nekoč ustvarjali pogoje za njihovo in naše življenje.

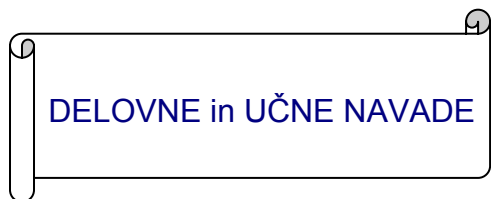
Osnovna šola omogoča vsem učenkam in učencem razvoj ustvarjalnega, neodvisnega, kritičnega mišljenja in oblikovanja lastne presoje, tako da bodo lahko sami reševali svoje probleme, oblikovali odločitve in prevzemali odgovornosti. Šola ponuja priložnosti za razumevanje drugih, sodelovanje in sprejemanje soodvisnosti, oblikovanje skupnih vrednot in učenje sožitja v različnosti.

Namen vzgojnega načrta je, da učenke in učenci razvijejo lastne mehanizme kakovostnih odnosov, ki so tudi družbeno sprejeti. Z vzgojnim načrtom določamo načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot iz Zakona o osnovni šoli ob upoštevanju potreb in interesov naših učencev, staršev, delavcev šole, lokalne skupnosti ter posebnosti širšega okolja.

2. TEMELJNE VREDNOTE

Vrednote so življenjski cilji, smernice, ideje in etična vodila, s pomočjo katerih posamezniki ali družbene skupine ocenjujejo sebe in okolje, v katerem živijo. Posamezniku nudijo oporo pri njegovem življenjskem slogu, opredeljujejo, kaj je pomembno in vredno truda. Oblikujejo se skozi proces prepoznavanja lastne osebne identitete ter skozi sklop prizadevanj ob izbiranju osebnega življenjskega sloga, človeka usmerjajo pri oblikovanju stališč, pri vrednotenju informacij in pri vedenju. Vrednote so pomembni kompleksni pojavi, ki pomagajo človeku uravnati njegove odnose s samim seboj, z drugimi in z družbo. Zato je pomembno, da si tudi v šoli, poleg družine, ki je primarna celica otrokovega razvoja, ob spodbujanju razvoja osebne identitete vsakega posameznika prizadevamo, da se učenci zavedajo pomena trajnejših civilizacijskih vrednot in do njih zavzemajo ustrezen odnos.

Na osnovi rezultatov vprašalnikov za starše, učence in zaposlene, ki smo jih izvedli v šolskem letu 2007/08, bomo v prihodnjem obdobju načrtno razvijali sledeče vrednote kot temelje življenja in dela v naši skupnosti:

3. VZGOJNA NAČELA

Na šoli si bomo v skladu s temeljnimi cilji in vrednotami izobraževanja prizadevali oblikovati okolje, v katerem bodo učenci lahko uspešno zadovoljevali svoje temeljne potrebe po varnosti, sprejetosti, spoštovanju, svobodi, gibanju in sprostitvi, potrebe po pridobivanju znanja in doseganju uspeha, razvijali samostojnost in pozitivno samopodobo ter si pridobili čut za odgovornost.

Pri vzgojnem delovanju bomo uresničevali naslednja načela:

- Načelo preventivnega delovanja, s katerim želimo vzpostaviti prijetno, varno, zaupno in spodbudno okolje za optimalen učni in osebni razvoj učencev.
- Načelo medsebojnega spoštovanja in zaupanja.
- Načelo sodelovanja, skupnega reševanja težav in dogovarjanja.
- Načelo odgovornosti in upoštevanja medsebojnih pravil ter dogovorov.
- Načelo strokovne avtonomije, usklajenosti in doslednosti.
- Načelo osebnega zgleda.
- Načelo integritete, avtentičnosti in enakovrednosti.

4. VZGOJNE DEJAVNOSTI

Vzgojne dejavnosti oblikujejo šolsko okolje tako, da se učenci počutijo varne, sprejete, da so pri šolskem delu motivirani, ustvarjalni, da prevzemajo odgovornost za svoje vedenje in sprejemajo omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti.

a. Proaktivne / preventivne dejavnosti

Dejavnosti bomo načrtovali na ravni cele šole, kot tudi na ravni triad, strokovnih aktivov, na nivoju razrednikov posameznih razredov in oddelkov, vključno v oddelkih OPB. Dejavnosti bodo vključene v letni delovni načrt šole, v načrt strokovnih aktivov, v letne učne priprave razrednih ur ter v programe posameznih skupin učencev.

OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA MED STARŠI IN ŠOLO TER NJIHOVO VKLJUČEVANJE V URESNICEVANJE VZGOJNEGA NACRTA

- Starši in šola vzajemno sodelujemo pri vzgoji otrok.
- Starši so se dolžni aktivno vključevati v reševanje vzgojne problematike svojega otroka, šola pa je odgovorna za sprotno obveščanje staršev o vedenju, vzgojnem napredku in vzgojni problematiki učenca.
- Poleg naštetih spodbujamo še vse druge oblike in načine sodelovanja, povezovanja in medsebojnega podpiranja v skupnem vzgojnem prizadevanju.

V okviru proaktivnih in preventivnih vzgojnih dejavnosti moramo učenci, starši in učitelji, delovati »Z roko v roki v naši šoli«.

UČENEC / UČENKA

- razvija osebno odgovornost / družbeno odgovornost;
- je spoštljiv in strpen do sošolcev, do drugih učencev šole, zaposlenih, staršev in ostalih;
- vestno načrtuje, izvaja in vrednoti svoje delovne in učne obveznosti;
- sodeluje v medvrstniški in medsebojni pomoči ter v medgeneracijskih povezovalnih aktivnostih;
- pridobiva izkušnje prostovoljstva in družbeno koristnega dela ter humanitarnih dejavnosti;
- sooblikuje razredna / oddelčna pravila in s tem posredno vpliva na oblikovanje pravil šolskega in hišnega reda;
- sodeluje v šolskem parlamentu preko svojega delegata ali kot delegat;
- skozi formalne in neformalne šolske aktivnosti krepí pozitivno samopodobo, kritično se odziva na socialno klimo;

STARŠI

- sodelujejo aktivno in pasivno (govorilne ure, roditeljski sestanki, predavanja, dnevi odprtih vrat, sejmi, druge aktivnosti, ki povezujejo učence, učitelje, starše in širšo skupnost);
- aktivno sodelujejo pri razreševanju vzgojnih in učnih težav svojega otroka;
- sodelujejo v svetu staršev;
- sodelujejo z zunanjimi institucijami (center za socialno delo, svetovalni center, zdravstveni dom, športna, kulturna in ostala društva ipd.);

UČITELJ

- odziven in pravočasen pri reševanju problemov;
- izpelje oblikovanje razrednih pravil in usmerja upoštevanje le-teh;
- spodbuja učence pri spoznavanju njihovih sposobnosti, osebnostnih značilnosti, interesov, učnih ter delovnih navad;
- uči in privzga socialne veščine;
- skrbi za ustrezno komuniciranje;
- navaja na procese samovrednotenja, samokontrole, sprejemanja lastne odgovornosti;
- izvaja dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše;
- vzpodbuja medvrstniško pomoč.

b. Svetovanje in usmerjanje

Izvaja se z namenom pomoči pri osebnem razvoju učenca, razvijanju njihove samopodobe, njihovem šolskem delu in prevzemanju odgovornosti za njihova dejanja.

Svetovanje in usmerjanje se bo izvajalo v okviru ur oddelčne skupnosti, pogovornih ur in ob sprotnem reševanju problemov. V svetovanje se bodo vključevali, strokovni delavci šole, starši in zunanji sodelavci. Po potrebi se bo za učence pripravil individualiziran vzgojni načrt.

V procesu svetovanja in usmerjanja bomo vodili učence, da bodo:

- oblikovali lastne cilje ter načrtovali in spremljali svoje delo;
- razmišljali in presojali o lastnem vedenju in vedenju drugih;
- prevzemali odgovornost in sprejemali posledice za lastno vedenje;
- razmišljali in pojasnjevali vzroke za (ne)ustrezno vedenje pri sebi in drugih;
- aktivno iskali ustrezne rešitve problemov in konfliktov;
- se navajali na procese samoopazovanja in samovrednotenja;
- razvijali realno, pozitivno samopodobo.

c. Restitucija

Restitucija je oblika vzgojnega postopka, ki omogoča posamezniku, ki je s svojim ravnanjem povzročil psihološko, socialno ali materialno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Posameznik se v postopku sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za način poravnave. Poravnava mora biti smiselno povezana s povzročeno škodo. Kadar učenec ne more poravnati škode neposredno, jo lahko nadomesti na področju, na katerem je bila škoda povzročena.

Restitucija zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil, ni kaznovalna saj učenec ustvarjalno rešuje problem, spodbuja pozitivno vedenje in ne obrambnih vedenj kot je kritika in kazen, je priložnost za učenje novih vzorcev vedenja in popravo napak.

V šoli bomo v proces vzgoje vpeljevali tudi restitucijo.

d. Vzgojni ukrepi

Kadar učenec ne upošteva pravic in potreb drugih in/ ali krši šolska pravila in dogovore, se izvede vzgojni ukrep. Šolska pravila so opredeljena v dokumentu Pravila šolskega reda.

IZHODIŠČA PRI IZVAJANJU VZGOJNIH UKREPOV

- 👤 Strokovni delavec, ki je opazil kršitev, oziroma je prišlo do kršitve v okviru njegove vzgojno-izobraževalne obveznosti, ukrepa ter obvesti razrednika.
- 👤 Upošteva se postopnost obveščanja in vključevanja drugih strokovnih delavcev.
- 👤 Upošteva se individualnosti posameznika pri obravnavi kršitve in izbiri ukrepa.

Vzgojni ukrepi so lahko:

- Ustno opozorilo.
- Pogovor.
- Presedanje, premeščanje.
- Obvestilo staršem preko beležke, telefonskega pogovora, e – pošte.
- Osebno, javno opravičilo,
- Odstranitev učenca od pouka kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča izvajanje pouka kljub predhodnim opozorilom.
- Ukinitev nekaterih pravic in ugodnosti, ki so povezane s pridobljenimi statusi učencev ali v povezavi z nadstandardnimi storitvami šole.
- Zadržanje na razgovoru po pouku v zvezi z reševanjem problemov.
- Kadar pogosto ogroža varnost, ne upošteva navodil in zato šola ne more prevzeti odgovornosti za varnost in izvedbo pedagoškega procesa izven prostorov šole. Šola izjemoma poskrbi za dodatno spremstvo strokovnega delavca ali pa za takega učenca organizira nadomestni vzgojno-izobraževalni proces.
- Vključevanje zunanjih inštitucij v ukrepanje.

e. Vzgojni opomini

Vzgojni opomin se lahko izreče učencu, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole, in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena. Vzgojne opomine, način njihovega izvajanja in varstvo pravic učencev določi minister, pristojen za šolstvo (Pravilnik o vzgojnih opominih v osnovni šoli, Ur.l. RS št. 76/2008).

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin pripravi individualizirani vzgojni načrt.

5. POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE

Učencem, ki z dejanji ali uspehi izkazujejo nadpovprečne rezultate na učnem, športnem, voditeljskem, umetniškem področju ali pomembno prispevajo h kvalitetnejšemu življenju na šoli, šola izreče ali podeli pohvale, priznanja in/ali nagrade.

Pohvale, priznanja in nagrade predlaga:

- oddelčna skupnost ali šolski parlament;
- razrednik;
- drugi strokovni delavci šole, mentorji dejavnosti, vodstvo šole;
- zunanje organizacije

Merila za pridobitev pohval, priznaj in nagrad:

- spoštljivo, vljudno vedenje do sošolcev, vrstnikov, učiteljev, delavcev šole ne samo v prostorih šole, ampak tudi izven šole.
- tovariški odnos do sošolcev in pomoč tistim, ki pomoč potrebujejo.
- pripravljenost opraviti tudi naloge, ki niso nujno povezane z učno obveznostjo in ocenami in pozitiven in zavzet odnos do dela.
- spoštovanje in lepo ravnanje s svojimi stvarmi, stvarmi drugih in šolsko lastnino.

Učni uspeh ni merilo.

6. ZAKLJUČEK

 VZAJEMNA ODGOVORNOST, odgovornost do samega sebe in vseh vpletenih v vzgoji za življenje lahko zagotovi uspešno realizacijo vzgojnega načrta.

 SOOBLIKOVANJE VZGOJNEGA NAČRTA:

Pri pripravi vzgojnega načrta so sodelovali strokovni delavci šole, učenci in starši.

 Strokovni tim so sestavljali:
Lidija Lavrič, šolska pedagoginja – vodja,
Maja Globočnik, učiteljica RP- pomočnica vodje
Zlata Jamnik, učiteljica RP,
Polona Kožlakar, učiteljica RP,
Jana Lesica, učiteljica RP,
Vojka Ločniškar Pipan, učiteljica PP,
Tatjana Gulič, učiteljica RP
Ksenja Kos, učiteljica dodatne strokovne pomoči,
Jože Omerzu, pomočnik ravnateljice,
Tatjana Bizant, ravnateljica

 VELJAVNOST DOKUMENTA:

Vzgojni načrt je bil na predlog ravnateljice sprejet na Svetu šole dne 1. 6. 2009.

O uresničevanju vzgojnega načrta ravnateljica najmanj enkrat letno poroča Svetu staršev in Svetu šole.

Vzgojni načrt se dopolnjuje in spreminja glede na potrebe šole.

Tatjana Bizant, univ. dipl. org.
ravnateljica

Vojka Ločniškar Pipan
predsednica Sveta šole

Osnutek: AKCIJSKI NAČRT za razvijanje vrednot

Vrednota: ODGOVORNOST

Razred	Cilji	Aktivnost	Nosilec	Udeleženci	Rok
1, 2, 3					
4, 5, 6					
7, 8, 9					
OPB					

Evalvacija:

Vrednota: SPOŠTOVANJE

Razred	Cilji	Aktivnost	Nosilec	Udeleženci	Rok
1, 2, 3					
4, 5, 6					

7, 8, 9					
OPB					

Evalvacija:

Vrednota: DELOVNE in UČNE NAVADE

Razred	Cilji	Aktivnost	Nosilec	Udeleženci	Rok
1, 2, 3					
4, 5, 6					
7, 8, 9					
OPB					

Evalvacija:

Vrednota: STRPNI MEDSEBOJNI ODNOSI

Razred	Cilji	Aktivnost	Nosilec	Udeleženci	Rok
1, 2, 3					
4, 5, 6					
7, 8, 9					
OPB					

Evalvacija: